

Els congressistes foren obsequiats diversament. A Estocolm la municipalitat oferí una recepció, i s'organitzà una representació del teatre de la Cort al palau de Drottningholm. A Uppsala foren rebuts per la Universitat.

Acabat el Congrés, foren organitzades algunes excursions. Cal recordar, entre elles : la visita a la granja antiga de Växbo amb pintures murals populars ; el museu a l'aire lliure d'Edsbyn, prop d'Ovanåker—on fou servit un àpat compost de plats tradicionals amenitzat amb danses populars — ; l'estatge de pastors a la muntanya, prop d'Arteråsen ; l'església de Rättvik, tocant al llac Siljan, centre de pelegrinatge de la regió ; el museu de les mines de Falun i la casa del segle xv d'Ornås (convertida en museu) on estigué amagat Gustav Vasa en un dels moments decisius de la història sueca.

Tant l'organització del Congrés com la de les excursions fou perfecta gràcies sobretot al zel i a l'activitat del professor Sigurd Erixon, president del Comitè organitzador, i dels secretaris del Congrés J. Granlund i M. Rehnberg.

P. BOSCH I GIMPERA

CONGRÉS INTERNACIONAL DE FILOLOGIA MODERNA

(LIEJA, 10 - 13 SETEMBRE 1951)

En commemoració del seixantè aniversari de les seves seccions de Filologia germànica i Filologia romànica, la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Lieja organitzà, els mesos de novembre de 1950 i setembre de 1951, dues reunions internacionals, consagrades, respectivament, als problemes pedagògics de l'ensenyament de les llengües modernes¹ i a diverses qüestions científiques de la Filologia germànica i la Filologia romànica. Prop de dotcents estudiosos d'una dotzena de països diversos acudiren a la segona d'aquestes reunions ; l'autor del present report hi assistí en representació de l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS i de la Societat Catalana d'Estudis Històrics.

El Congrés de Filologia Moderna començà el dilluns dia 10 de setembre, al matí. En la sessió inaugural, que tingué lloc a la Sala Acadèmica de la Universitat, pronunciaren sengles discursos el professor Maurice Delbouille, president del Comitè organitzador, i el senyor André Molitor, cap del Gabinet d'Instrucció Pública de Bèlgica, en representació del Ministre.

El mateix dia 10 a la tarda s'iniciaren les sessions de treball, les quals prosseguiren durant el dimarts i el dijous. El professor Mario Roques fou elegit president del Congrés ; com a vice-presidents — i al mateix temps presidents de sessió — foren designats els senyors C. de Boer, J. Fourquet, A. Griera, H. Hempel, L. Hjelmslev, A. Monteverdi i J. R. R. Tolkien.

Els temes de treball proposats als congressistes, als quals procuraren de cenyir-se tant les ponències encarregades pels organitzadors com les comunicacions lliures, eren dos : *la crítica de textos* — fonament de tota filologia judiciosa, com digué Delbouille en el seu discurs d'obertura —, que tantes dis-

1. Hom trobarà un report d'aquest congrés damunt la «Revue des Langues Vivantes» corresponent a l'any 1951. Cal recordar, entre les comunicacions presentades, les de Ch. Bruneau, R.-L. Wagner, J. Lavaud, P. Kohler, R. W. Zandvoort, A. Moret, J. R. R. Tolkien, etc.

cussions apassionades ha provocat, i les fronteres lingüístiques, camp d'estudi adequat per a ésser reprès en un país de marca com és el domini való on les influències germàniques i les de la llengua literària francesa s'han manifestat de maneres diverses.

Vet aquí la relació de les ponències presentades, excel·lents totes elles, algunes de les quals, com les dels senyors Gamillscheg i Aebischer, promogueren vius debats: *La critique des textes*, per M. Roques; *Essence et origine de la métaphore*, per H. Hempel; *La colonisation germanique dans la Gaule du Nord*, per E. Gamillscheg; *Middle English «Losenger» (Sketch of an etymological and semantic enquiry)*, per J. R. R. Tolkien; *Les dénominations des «céréales», du «blé» et du «froment» d'après les données du latin médiéval (Étude de stratigraphie linguistique)*, per P. Aebischer; *Motif et symbole*, per R. Alewyn; *Organisation et état actuel des travaux relatifs au «Französisches Etymologisches Wörterbuch»*, per W. von Wartburg; *L'Atlas linguistique et ethnographique de la Suisse alémanique*, per R. Hotzenköcherle, i *Tradizione mediterranea di lingua e di cultura*, per V. Bertoldi.

D'entre les altres comunicacions cal recordar les dels senyors A. Monteverdi (*La critica testuale e l'insegnamento dei Siciliani*), J. Orr (*De quelques survivances dans le français populaire*), S. Pop (*Le problème des frontières linguistiques vu par nos précurseurs*) i L. Remacle (*Présentation de l'Atlas linguistique de la Wallonie*).²

El dia 13, acabades les sessions de treball, els romanistes s'aplegaren separadament, sota la presidència del senyor Roques, i s'ocuparen de diverses qüestions concernents els estudis romànics. Fruit d'aquesta reunió foren els següents acords: a) constituir una Federació Internacional d'Associacions d'Estudis Romànics, que pogués ésser representada al Consell Internacional de la Filosofia i les Ciències humanes de la UNESCO (per a la qual fou designat un comitè organitzador format pels senyors M. Roques, R. Aramon i Serra, C. de Boer, M. Delbouille i A. Monteverdi); b) estudiar la manera de donar nova vida a la Société de Linguistique Romane, i c) reprendre a Barcelona, la primavera de 1953, els congressos internacionals de lingüística romànica (per a la preparació del primer dels quals fou designat un comitè constituït pels senyors M. Roques, P. Aebischer, M. Delbouille, P. Gardette, A. Grieria, A. Monteverdi, W. von Wartburg i J. Orr).

En ocasió de la reunió de Lieja foren organitzats diversos actes extraacadèmics: una visita a les col·leccions del Museu de la Vida Valona, sota la direcció dels senyors André i Legros, amb una representació de putxinellis liegesos; una *soirée* de gala — coincidint amb la commemoració del cinquan-

2. Totes aquestes ponències i comunicacions, exceptuada la de S. Pop (alguna d'elles en resum, com les de M. Roques i R. Alewyn), així com una crònica del Congrés, una llista de participants i el discurs d'obertura de M. Delbouille, han estat acollits, sota el títol d'«Essais de Philologie Moderne», dins la «Bibliothèque de la Faculté de Philosophie et Lettres de l'Université de Liège», de la qual formen el fascicle CXXIX. Van incloses, també, en el volum, les comunicacions *Appunti d'onomastica sardo-bizantina*, que G. Serra, el seu autor, renuncià de llegir per tal de no retardar la clausura de la darrera sessió de treball, i *Quelques survivances de «lènuis»*, de W. D. Elcock, emmaltit sobtadament durant l'excursió del dia 12, el qual no pogué participar en les darreres sessions de treball. El Comitè organitzador del Congrés ha tingut la gentilesa, i cal agrair-li-ho, de trametre exemplars d'aquests «Essais» a tots els congressistes.

tenari del *Tchant dès Walons* i del vinticinquenari de la Société d'Encouragement à l'Art wallon —, en la qual foren representades les obres *Qui èst-ce qu'èst l' mèsse*, de Georges Ista, i *Briques et murtèti*, d'Henri Simon, escrites en dialecte liegès; dues recepcions, una a' la Universitat i una altra al Palau provincial, ofertes pels senyors H. Fredericq, pro-rector, i J. Leclercq, governador de la Província, respectivament; un sopar als salons de l'Ajuntament, ofert pel senyor P. Gruselin, burgmestre de Lieja; i, finalment, la llarga excursió a la zona fronterera amb territori germànic — passant pel país d'Herve, l'Ardenna i la vall de la Meuse —, closa a Namur amb un sopar ofert pels governs provincial i municipal i pel Casino d'aquesta ciutat.

A part l'interès que totes les reunions científiques presenten, el congrés de Lieja tingué la importància d'ésser el primer aplec internacional de germanistes i romanistes celebrat després de la guerra (recordem que el darrer congrés de lingüística romànica havia tingut lloc a Niça el 1937). Tots els assistents manifestaren llur joia per la represa de velles relacions de confraternitat interrompudes durant tants anys i els oradors que parlaren en els diversos actes del Congrés ho posaren singularment de relleu.

L'organització del Congrés, a cura principalment dels professors M. Delbouille i F. Desonay, assistits per I. Simon, R. Massart, L. Warnant i tants d'altres, fou simplement perfecta.

R. ARAMON I SERRA

EL XXII CONGRÉS INTERNACIONAL D'ORIENTALISTES

(ISTAMBUL, 15-22 SETEMBRE 1951)

Organitzat eficaçment pel Comitè presidit pel professor Zeki Velidi Togan, aquest Congrés assolí un bell èxit tant pel nombre de congressistes i llur importància com per les representacions de tots els països d'Occident i d'Orient que hi participaren. Nosaltres tinguérem l'honor de portar-hi la representació de l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, així com les de la UNESCO i de l'Escola Nacional d'Antropologia de Mèxic. Hi assistiren també els catalans Joan Tarré, de l'Institut Catòlic de París, i J. M. Millàs i Vallicrosa, de la Universitat de Barcelona.

Les comunicacions presentades al Congrés foren agrupades per seccions, i en cada una d'elles es pogué fer un treball coherent, discutir els problemes d'actualitat o exposar descobertes que plantegen problemes importants.

La secció primera, dedicada a l'antic Orient, s'ocupà de problemes de l'antiguitat sumèria, d'assiriologia i d'arqueologia persa; la segona — arqueologia i filologia de l'antiga Anatòlia — oferí una *mise au point* dels problemes de la prehistòria d'Anatòlia, de la història, la filologia i l'arqueologia hitita i de les relacions amb altres regions, sobretot amb Síria; la tercera, d'estudis semítics, discutí problemes relatius a la història fenícia i jueva, així com a la de l'alfabet; la quarta, d'estudis islàmics, s'ocupà de problemes històrics, literaris, religiosos, socials i jurídics dels països islàmics; la cinquena, subdividida en dues subseccions, s'ocupà: a) de pintura xinesa, d'art búdic, d'història de la medicina i la farmàcia i d'història xinesa, i b) de la influència hindú en la literatura i la religió, de les relacions de la Indo-Xina amb l'Occident romà